

Sygn. I Co 816/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2013 r.

Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marcin Ilków
-----------------	------------------

Protokolant:	prot. sąd. Grzegorz Broncel
--------------	-----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013 r. w Strzelcach Opolskich na rozprawie

sprawy z wniosku (...) im. F. S.z siedzibą w G.

z udziałem M. G.

o nadanie klauzuli wykonalności na małżonka dłużnika

p o s t a n a w i a :

I. nadać klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi zaocznemu z dnia 12 października 2005 roku wydanemu przez Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich w sprawie VI C 339/05 „upr”, także przeciwko małżonce dłużnika M. T. (2 im.) G. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową;

II. odstępuje od odciążania uczestniczki postępowania kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 5 lipca 2013 roku (...) im. F. S.z siedzibą w G.wniosła o nadanie wyrokowi zaocznemu wydanemu przez Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich w dniu 12 października 2005 roku w sprawie VI C 339/05 upr klauzuli wykonalności także przeciwko małżonkowi dłużnika P. G., tj. M. G., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską.

Wierzyciel wniósł nadto o zasądzenie na jego rzecz od P. i M. G. solidarnie kosztów klauzuli wykonalności, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W ramach wysłuchania na posiedzeniu w dniu 15 października 2013 roku M. G. podniosła, iż zgadza się z wnioskiem wnosząc jednocześnie o nieobciążanie jej kosztami postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. G. w dniu 19 kwietnia 1987 roku w G. zawarł z M. G. zd. J. związek małżeński.

Dowód:

- odpis skrócony aktu małżeństwa, k. 6;

P. G. zawarł w dniu 17 września 2004 roku ze (...) im. F. S. umowę o linię kredytową na (...). Umowę tą zawarto na okres 12 miesięcy a w ramach linii pożyczkowej udzielono dłużnikowi limit pożyczki w wysokości 500 zł.

M. G. wyraziła zgodę na zaciągnięcie przez współmałżonka pożyczki.

Dowody:

- umowa o linię kredytową na (...), k. 11;
- oświadczenie, k. 12;

Prawomocnym wyrokiem zaocznym z dnia 12 października 2005 roku wydanym w sprawie VI C 339/05 upr Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich zasądził od P. G. na rzecz (...) im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 600,59 zł wraz z odsetkami umownymi i kosztami procesu.

Dowód:

- wyrok zaoczny w sprawie VI C 339/05 upr, k. 35 akt sprawy VI C 339/05 upr Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich;

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego prowadzone jest postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 34/13 przez Komornika przy Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich. Egzekucja z majątku dłużnika jest nieskuteczna, bowiem nie prowadzi do zaspokajania wierzyciela, w związku z czym wierzyciel skierował egzekucję do majątku wspólnego dłużnika i jego małżonki – lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. przy ulicy (...), dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

Dowód:

- pismo Komornika Sądowego z dnia 24 stycznia 2013 roku, k. 10;

M. G. zamieszkuje w gospodarstwie domowym składającym się z 6 osób. Pracuje zarabiając 1.940,00 zł brutto. Mąż uczestniczki obecnie nie pracuje. Rodzina uczestniczki otrzymuje na córki dodatek rodzinny z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w kwocie 106 zł na osobę. Na wnuka otrzymuje 77 zł. Miesięcznie wydatki uczestniczki oscylują w granicach kwoty 350 zł, a dotyczą opłat za mieszkanie. Inne wydatki pokrywają dochody rodziny. Dłużnik z małżonką nie posiadają oszczędności.

Dowód:

- zeznania uczestniczki postępowania, k. 22.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek wierzyciela w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika zasługuje na uwzględnienie.

Zobowiązanie dłużnika będące podstawą złożenia pozwu w sprawie VI C 339/05 upr powstało przed dniem 20 stycznia 2005 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1691), który zmienił brzmienie art. 787 k.p.c. na obecnie obowiązujące, tj. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika

W tym względzie należało uznać, iż do postępowania o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika zastosowanie winny mieć przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu sprzed tej nowelizacji (podobnie: SN w uchwale z dnia 17 września 2008 r. w sprawie III CZP 77/08).

Zatem zgodnie z obowiązującym ówczesnie art. 787 § 1 k.p.c., tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi, z ograniczeniem jednak jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, a przed nadaniem klauzuli wykonalności sąd wysłucha małżonka dłużnika.

Zakres kognicji sądu w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika stosownie do treści w/w przepisu obejmuje badanie takich przesłanek, jak: czy osoba przeciwko której ma być nadana klauzula wykonalności pozostaje w związku małżeńskim z dłużnikiem wymienionym w tytule egzekucyjnym, czy małżonkowie pozostają w ustroju wspólności majątkowej, czy istniała ona w chwili orzekania oraz czy wierzytelność powstała w czasie trwania wspólności i czy nie dotyczy majątku odrębnego (obecnie osobistego) dłużnika.

Wszystkie wymienione wyżej przesłanki powinny być spełnione łącznie.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd stanął na stanowisku, iż wniosek (...) im. F. S.z siedzibą w G.może zostać uwzględniony w związku z faktem, iż wierzyciel wykazał istnienie wszystkich z wymienionych wyżej przesłanek, a nadto małżonek dłużnika zgodził się z wnioskiem.

Przede wszystkim do zawarcia umowy doszło w trakcie trwania związku małżeńskiego, a tym samym ziściła się przesłanka stanowiąca, że wierzytelność ma powstać w czasie trwania wspólności. Ponadto małżonkowie pozostają w ustroju wspólności majątkowej, która istnieje w chwili orzekania.

Sąd jednakże nie orzekł o kosztach postępowania zgodnie z wnioskiem wierzyciela z dnia 5 lipca 2013 r.

Orzekanie o kosztach w tego typu sprawach wynika z treści art. 98 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Wierzyciel co prawda we wniosku wniósł o solidarne zasądzenie od dłużnika, jak i jego małżonki kosztów postępowania na jego rzecz, lecz Sąd nie orzekał w tym zakresie, tj. odnoszącym się do zapłaty przez dłużnika P. G. kosztów sądowych, bowiem ww. osoba nie była uczestnikiem przedmiotowego postępowania. Sąd w tym względzie oparł się na uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2008 roku wydanej w sprawie III CZP 85/08 oraz postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wydanemu w sprawie I ACz 443/03 w dniu 21 maja 2003 roku, a które to orzeczenia stwierdzają, iż dłużnik nie jest uczestnikiem postępowania o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko jego małżonkowi w trybie art. 787 k.p.c.

Natomiast orzeczenie o kosztach postępowania w przedmiotowej sprawie nastąpiło w oparciu o art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Przepis ten stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Musi zatem wystąpić przesłanka szczególnie uzasadnionych wypadków, bowiem tylko wtedy, gdy one zaistnieją, sąd może nie obciążać strony w ogóle kosztami.

Przepis powyższy ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jest rozwiązaniem szczególnym, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (tak m.in. w postanowieniu SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73). Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej uczestnika postępowania.

Odnosząc powyższe rozważania na realia przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż uczestniczka postępowania jest niewątpliwie w ciężkiej sytuacji majątkowej, o której mowa w tym przepisie. Ze skromnych dochodów swoich i ewentualnie przyszłych swego męża – dłużnika, o ile uda mu się znaleźć prace, z uwzględnieniem obciążeń komorniczych, pokrywa koszty swojej bieżącej egzystencji.

Co prawda sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia – na podstawie art. 102 – z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego. Jako dalsze szczególne okoliczności Sąd uznał to, że M. G. nie ma zamiaru uchylać się od spłaty zadłużenia i mimo co prawda niskich dochodów wykazuje chęć całkowitego uregulowania zadłużenia. Ponadto zasądzenie kosztów postępowania spowodowałoby dalsze pogłębienie zadłużenia u wnioskodawcy.

Wobec powyższego, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.